

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
060207

BESLUT
2018-05-30
Stockholm

Mål nr
M 4795-17

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Vänersborgs tingsrätts, mark- och miljödomstolen, beslut 2017-05-02 i mål nr M 1774-16, se bilaga A

PARTER

Klagande

1. GB

2. PÅ

Ombud för 1 och 2: Advokatfirman Lindgren & von Hofsten AB

Motpart

TJ

SAKEN

Avvisning av ansökan om tillstånd att anlägga våtmark på fastigheterna XX och YY samt samfälligheten ZZ i Tidaholms kommun

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS AVGÖRANDE

Mark- och miljööverdomstolen undanröjer mark- och miljödomstolens beslut och återförvisar målet till mark- och miljödomstolen för fortsatt handläggning.

Dok.Id 1380254

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 2290 103 17 Stockholm	Birger Jarls Torg 16	08-561 670 00 08-561 675 50	08-561 675 59	måndag – fredag 09:00–15:00
		E-post: svea.hovratt@dom.se www.svea.se		

YRKANDEN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

GB och PÅ har yrkat att Mark- och miljööverdomstolen fastställer att sökandena har erforderlig rådighet i tillståndsmålet och återförvisar målet till mark- och miljödomstolen för vidare handläggning i sak.

TJ har bestritt bifall till överklagandet och yrkat ersättning för rättegångskostnader i målet.

UTVECKLANDE AV TALAN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

GB och PÅ har anfört i huvudsak följande. Mark- och miljööverdomstolen har slagit fast att rådighetsavtalet har upprättats för det bestämda syftet att anlägga och bibehålla våtmarken på visst sätt och med viss placering och att avtalet därmed är tillräckligt beständigt till sin natur för att kunna ge en sådan grundläggande rådighet som utgör en processförutsättning vid ansökan om tillstånd till vattenverksamhet. Avtalet kan därför inte sägas upp genom ordinär uppsägning. Någon hävningsgrundande omständighet enligt 14 kap. 8 och 9 §§ jordabalken finns inte och har inte heller gjorts gällande. Den samfällda marken ZZ är föremål för delägarförvaltning och beslut om denna ska fattas av delägarna gemensamt. Det föreligger inte något samtycke från övriga delägare varför TJ inte är behörig att vidta uppsägning för samfällighetens räkning. TJ uppsägning ska därför lämnas utan avseende.

TJ har anfört i huvudsak följande. Ett rådighetsavtal är inte juridiskt bindande och har i detta fall sagts upp. Om hans mark tas i anspråk som våtmark är det fråga om olaglig expropriation.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS SKÄL

Frågan i målet är om GB och PÅ har visat att de har erforderlig rådighet över den samfällda marken Kymbo ZZ trots att tidigare ingånget

rådighetsavtal har sagts upp av TJ, ägare av fastigheten XY med del i den samfällda marken på Kymbo ZZ.

Av 4 § lagen (1973:1150) om förvaltning av samfälligheter framgår att en samfällighet förvaltas antingen direkt av delägarna (delägarförvaltning) eller av en särskilt bildad samfällighetsförening (föreningsförvaltning). Enligt 6 § samma lag beslutar delägarna gemensamt vid delägarförvaltning. Av vad som framkommit i målet är den samfällda marken delägarförvaltd, vilket innebär att samtliga delägare måste vara överens om alla förvaltningsåtgärder.

Det i målet aktuella rådighetsavtalet har undertecknats av delägarna till Kymbo ZZ gemensamt och får enligt Mark- och miljööverdomstolen betraktas som ett led i delägarförvaltning där delägarna kommit överens om att ge GB och PÅ rådighet att anlägga och bibehålla den aktuella våtmarken på den samfällda marken. För att kunna säga upp avtalet krävs att samtliga delägare är överens om detta. TJ har därför inte ensam kunnat säga upp avtalet. (jfr RÅ 2009 ref. 89). GB och PÅ har därmed fortsatt rådighet över den samfällda marken varför det har saknats skäl att avvisa deras ansökan på den grunden. Mark- och miljödomstolens beslut ska därför upphävas och målet återförvisas dit för fortsatt handläggning.

TJ yrkande om ersättning för rättegångskostnader ska enligt 18 kap. 15 § tredje stycket rättegångsbalken prövas i samband med målet efter dess återupptagande i mark- och miljödomstolen.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B

Överklagande senast den 27 juni 2018

I avgörandet har deltagit hovrättsrådet Lars Borg, hovrättsrådet Mikael Hagelroth,
tekniska rådet Jan Gustafsson och hovrättsrådet Ulf Wickström, referent.

Föredragande har varit Helen Agah.

VÄNERSBORGS TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

PROTOKOLL
2017-05-02
Handläggning i
Vänernsborg

Aktbilaga 24
Mål nr M 1774-16

RÄTTEN

Chefsrådmannen Ulf Klerfalk, tillika protokollförare, och tekniska rådet Nils-Göran Nilsson

SÖKANDE

1. GB

2. PÅ

Ombud för båda: Naturvårdsgruppen Väst AB

SAKEN

Ansökan om tillstånd att anlägga våtmark på fastigheterna XX och YY i Tidaholms kommun; nu ånyo fråga om avvisning

Handlingarna i målet, med utgångspunkt från bilaga 1 – 2, genomgås varvid mark- och miljödomstolen antecknar följande.

Grunden för Mark- och miljööverdomstolens återförvisningsbeslut, se bilaga 1, var dels att GB och PÅ genom de återropade avtalen erhållit rådighet över hela det område som utgörs av den fastighetsrättsliga marksamfälligheten, numera benämnd Tidaholm ZZ (tidigare benämnd "X" och "X") vari TJ fastigheten XY ingår, dels att det förhållandet att TJ i det återförvisade målet (M 3702-14) motsatt sig ansökan inte innebar att GB och PÅ saknade rådighet över hela det vattenområde där den sökta vattenverksamheten avses bedrivas eftersom TJ inte sagt upp det ingångna rådighetsavtalet och därför alltjämt var bunden därav.

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 1070 462 28 Vänernsborg	Hamngatan 6	0521-27 02 00 E-post: mmd.vanersborg@dom.se	0521-27 02 80	måndag – fredag 08:00-16:00

Efter det att mark- och miljödomstolen efter återförvisningen återupptagit handläggningen av målet, nu under förevarande målnummer, och efter kompletteringsföreläggande utfärdat kungörelse i mål har TJ skriftligen sagt upp avtalet, se bilaga 3, vilken uppsägning GB och PÅ fått del av den 30 mars 2017.

GB och PÅ har härefter, sedan de beretts tillfälle visa att de ändå har erforderlig vattenrättslig rådighet över hela det vattenområde där den sökta vattenverksamheten avses bedrivas, bestritt att TJ kunnat säga upp rådighetsavtalet i betydelsen, såsom inställningen får förstås, att den gjorda uppsägningen har den rättsverkan mot dem att rådighetsavtalet därigenom blivit uppsagt. De har hävdat att avtalet inte, på sätt skett, kunnat sägas upp genom ”ordinär uppsägning” utan angivande av hävningsgrund eller annan avtalsrättslig ogiltighetsgrund varför den gjorda uppsägningen skall lämnas utan avseende. GB och PÅ har alltså menat att de alltjämt har samma rådighet som förelåg vid tiden för Mark- och miljööverdomstolens återförvisningsbeslut enligt bilaga 1.

Härefter meddelar mark- och miljödomstolen följande

BESLUT

Det ifrågavarande, numera av TJ uppsagda, rådighetsavtalet (bilaga 4) stipulerar inte någon viss avtalstid och innehåller inte heller något krav på uppsägning eller annan omständighet som förutsättning för att TJ skall kunna (i betydelsen ha rätt att) frånträda avtalet. Inte heller i övriga delar kännetecknas avtalet av sådana obligationsrättsliga förhållanden, såsom t ex någon form av förpliktelse till uppfyllelse för TJ, som hade kunnat medföra krav på kontraktsbrott från motparternas sida för att han skulle ha rätt att frånträda avtalet.

Uppsägningen har alltså den rättsverkan mot GB och PÅ att TJ inte längre är bunden av avtalet. På grund härav har GB

och PÅ inte längre erforderlig vattenrättslig rådighet över hela det vattenområde där den sökta vattenverksamheten avses bedrivas.

Mark och miljödomstolen avvisar därför ansökan.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 5 (DV 428)

Överklagande senast den 23 maj 2017.

Som ovan

Ulf Klerfalk